Kis-Czell, 1899. I. évfolyam. 9. szám. Vasárnap, aug. 27.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

Mejelen minden vasárnap.

Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Egy évre . . . . . 4 frt. | Negyedévre . . . 1 frt — kr.
Fél évre . . . . . 2 „ | Egyes szám ára — „ 10 „
Hirdetések árszabály szerint számittatnak.

FŐSZERKESZTŐ:
HUSS GYULA.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
HUSVETH SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmati-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Tanév elött.

A nagy vakaczió boldog órái lassan ként leperegnek. Még néhány nap s eljon ujra szeptember: megkezdődik a tanév. Már tatarozzák a tantermeket, melyekben az ifju nemzedéket az életere fogják előkészíteni. A pedellus letörli a katedráról és a padokról a tavalyi port. Kicsiny és nagy diákoknak már az uj tankönyvek beszerzésén jár az esze; a szülék sok kisebb-nagyobb hétköznapi gondja mellé pedig megjelenik egy másik gond. A gyermek jövője veti előre árnyékát. Minden gondolatukat az a kérdés foglalja le, hogy: mivé neveljük a fiut!

Az apa és az anya tanácskozik. Az a gondolat, hogy gyermekök jövendő pályáját döntik el, szinte ünnepies zománczczal vonja be ezt a látralevő néhány hetet. S éppen ez a szeretet sugalta gondolat keveri a szülőket a legnagyobb tévedésekbe. A szegény urat akar nevelni fiából. Az iparos és kereskedő azért tanittatja a gyermekét, hogy ügyvéd vagy orvos legyen belőle. Beteges ambicziót ez, mely sokkal szomorubb, semhogy ezt a jelenséget gyermekeink pályaválasztásánál figyelmen kivül hagynunk szabadna. Csak a statistikai kimutatásokra tudunk hivatkozni. A számok e labirintusa hidegen beszéli el, hogy hányan válnak évente a beteges ambiczió áldozataivá. Mikor egy életpályáról, a jövendő megélhetésről van szó, akkor nincs helye olyan aprólékos szempontoknak, mint a hiuság.

Mennyi megszámlálhatatlan utja van a boldogulásnak! Vannak, akik hires ügyvédekké válnak, mások a mérnöki pályán alapitják meg a jövőjüket. De ki merné azt állitani, hogy a kereskedői vagy az iparosi pálya nem alkalmas arra, hogy a boldogságról és megelégedésről szót ideálokat meghozza. Természetesen a szegény és a szerencsétlen emberek rendszerint szük látkörüek. Ok az egész világból csak a gazdag és szerencsés embereket látják. Pedig minden pályán kell dolgozni s ha már munkáról van szó, akkor a szurtos kötény munkásai ép oly tiszteletreméltók, mint azok, akik tollal keresik meg kenyeröket.

Az az alkalom, amelynek kapcsán ezeket elmondjuk, minden esztendőben ujból és ujból megjelenik s mindannyiszor nem kis fejtörest okoz a szülőknek. Az az izgatottság amelylyel a pályaválasztás problemáját tárgyaljuk: eléggé indokoltnak. Még a leg objektivebben gondolkozó agy is könnyen megtévelyedik a sok kinálkozó pálya között. Nem csoda tehát, ha ebben a tétovázásban a praktikus józan ész huzza a rövidebbet s a mamák hiusága győzedelmeskedik.

Nálunk az a szokás, hogy megrohanunk egy két pályát, például a jogit vagy az orvosit, s más husz jövedelmező pályára nem akad magyar ember. Igy nincs vegyészünk. Az egyre alakuló gyárak drága pénzen alkalmazzák a külföldi mérnököket és vegyészeket, de ez nem ötlik a magyar szülők szemébe. Épitészeink is külföldről hozzák a jobb rajzolókat. Pedig nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy nekünk is van technikánk, magasabb foku iparta nodánk, mindenféle szaktanfolyamunk, kereskedelmi, ipari és keleti akadémiánk. Csak azok vannak kevesen, akik ezekbe az uj iskolákba beiratkoznak. A finomabb iparczikkeket még mindig külföldről hozzák. Iparvállalatainkat német, franczia és angol emberek vezetik. Nem titok az sem, hogy kereskedelmünk is nagyrészt német. Mi ennek az oka? Az, hogy minden, ami jövödelmező nálunk, az többnyire idegen kézben van, magyar ember szégyeli az olyan munkát, amelyhez le kell vetni a kézelőt.

Dicsekedve szokták emlegetni, hogy fiskális állam vagyunk. Mit dicsekszünk vele? Hogy sok a perünk? Bizony ennél sokka nagyobb dicsőség lenne, ha azt mondhatnók, hogy oly fejlett az iparunk, hogy teszem azt tüért nem kell a külföldre menni, mert még ezt a piczi szerszámot is külföldről hozzák be.

Most mikor ujra kinyitják az iskolákat, mikor ujra időszerüvé válik az a kérdés,

TÁRCZA.

Az éjjeli zene.

Irta: Stegmüller Ernő.

Oly félelmes csendesség van. Pedig Aurora már végig legyintett az alvókon, itt-ott aranyos csikkal vonva be a kószáló bárányfelhőket. A pásztor-csillag ezüstje sápadtan vész bele a hajnali szürkületbe. A tamariska bokrok közül előtörő lágy, langyos hajnali zephir titokzatosan szinte félve lebben tova, szárnyaira kapva a szerelmesek kitörő, fájó sóhajait.

Lent a csodaszép Balaton partján egyedül, magányosan egy nyári-villa áll. Az udvarán levő tiz szomoru fűz, mintha baldachinul szolgálnának a kedves kis tanyának. Falainak fehérsége csak itt-ott kandikál elő a vadszőlő felfutó hajtásai közül, melynek reczés csipkézett leveleit festői tarkasággal fedik el a szinesre mázolt zsaluk.

Bent a kis házikó egyik szobájában kisérteties fényt vet az éjjeli mécs halvány világa, versenyezve a hajnali szürkülettel. A zsalu redőin belopozkodó fénysávok a spanyolfal tájképes lapjain megtörnek, nem engedve, hogy a hófehér ágyon a pihegve szunnyadót álmaiban zavarják.

A fiatal Szabolcs Margit aluszsza álmait az első mulatsága után. Szép századvégi fejecskéje felett a békesség és nyugalom angyala pajkoskodik Terpsichoreval, ki még az álom világában is ott forog a szép ifju leány agyában. Kis fehér, rozsaszin szallagos kapricze vánkosán fidegesen mozgatja kis fejecskéjét; közbe-közbe egy elnyomott sóhaj tör ki lihegő kebléből. Arcza, mint havas tájon a hajnal, mintha nedves lenne. Tán, csak nem sirt? — de ki tudna az ifiu leány szivébe tekinteni? hisz még annak birtokosa sem ismeri annak minden vagyát, remenyeit.

A kis hajlék aljan sűrű fűvel benőtt térségen vén gyümölcsfák ágaskodnak; messziről ugy tünnek fel, mint egy kis erdő, mely bozontos koronáját nekitartva a szélnek, nem engedi azt garázdalkodni — elgyengülve, erőtlenül kóborol tovább.

Kezükben tartott hegedűjük, melyeknek korvonalait a reggeli szürkületben is elég jól ki lehet venni, elarulják őket már messziről, hogy — czigányok. Tizen vannak a barna fiuk.

De még sem. A vékony deszka kerítésen most veti által magát a tizenegyedik — egy buskomor vézna alak. Révetegen néz maga körül széjjel, mintha valakit keresne — a czigányokat. Azok már rég ott várnak a fehér csipkés ablak alatt, amelynek mélyedéséből a mulatság kedves emléke, a virágos mellesokor kiváncsian kandikál ki, mintha csak kérdezné, mit akartok? — miert haborgattok bennünket.

A czigányok födetlen fővel hangolták már hegedűjüket, midőn Harmat Miklós belekapaszkodva az egyik ott ácsorgó szomoru fűzbe, fatyolozott hanggal oda szól a primásnak:

— Huzd rá azt a kesergőt, amelyet oly sokszor huztál a fülembe égész éjjen át. Huzzad szivettépőn, hogy a lelkekbe markoljon hegedű hangja. Nem nekem huzod most, az Ő nótáját huzod el . . .

— Tudom én jól nagyságos ifjuuram —

Ebben a perczben a czimbalom és hegedű tompa kisérete mellett messze zúgó hangon rákezdte a leany kedves nótáját:

Ha elmegyek sis nagyalom me szite
Jutok-e majd néha-néha eszedbe? —
Gondolsz-e majd a l

Vagy elfelejt'sz, mintha soh'se
Láttál volna engem . . .

A siró hegedűk fájdalmas, remegő húrjain kibontakozott kedves dal ismeretlen érzést varázsolt bensőjébe, amelyet oly joleső örömmel ölelt keblére.

Kevés vartatva mintha csak villám csapott volna bele, szivéhez kapott, görcsösen ragadta meg a primás hegedűjét, vonagló hangon sóhajtott:

— Ne kinozzatok! Ne téppjetek fel szivemnek behegedt sebjeit. Ez a nóta eszembe juttatja a kedvest, megcsalt reményemet, szerelmi históriámat!

A czigányok rémülve hagytak abba nótazásukat.

— A virágillatos szobacskaban izgatottan for-

hogy fiainkat milyen pályára neveljük: akkor gondolják meg ezeket a fontos kérdéseket. Elvégre nem vagyunk már fiatal nemzet, három évvel ezelőtt ünnepeltük ezeréves fennállásunknak évfordulóját. Ideje tehát, hogy kissé más szemmel nézzük a kereskedői pályát mint eddig, mert be kell látnunk, hogy mégis ezek a legjövödelmezőbb pályák.

Egyesülés.

Egyletek, kaszinók, társaskörök, testületek és hasonló szellemü vállalkozások létesitése érdekében emelünk ime szót. Mert az a meggyőződés él bennünk, hogy a polgárság ilynemü csoportos tömörülése nemcsak egyesek javát szolgálja, hanem egyszersmind nagyban elősegiti a közös nemzeti óhajok megvalósulását is. Valamint a hadsereg is csak azonképen állja meg helyét a harcz terén, ha közös zászló alá gyülekszik, nem pediglen akkor, ha minden szál katona külön-külön akarja megvédeni édes anyaföldjét, épugy a polgári társadasadalomban is kivánatos az egyesülés, a mi manapság leginkább körök, társulatok stb. alapitásában teljesedik. Mindenképen üdvös törekvésnek tekinthetjük, ha városaink, vagy falvaink lakossága bizonyos erkölcsi vagy anyagi czél érdekében csoportosul.

Egy bárminemü testületnek sokkal bizonyosabban módjában áll az egyesek -- t. i. tagok -- érdekeit előbbre vinni, mintha azok külön-külön iparkodnának terveiket, vágyaikat megvalósitani.

Az egyesületek a mai korban nemes programmot vannak hivatva kitüzni Hazafias, társadalmi és egyéni czél érdekében. Mindenekelőtt azok kötelessége a magyarság fejlesztése, az elemi tudományok és ismeretek népszerüsitése, a közművelődésnek minden tekintetben való ápolása és emelése, továbbá az ipar, kereskedelem, földmivelés előmozditása stb.

Az egyleti élet bizonyos baráti, testvéri viszonyt állit fel a tagok között s összetartásra buzditja őket, mely utóbbira van különösen szüksége nemzetünknek, miként azt a történelem lapjai tanusitják.

Ha a folytonos összetartás szükségét nem érezték volna eleink, ki tudja: hol s merre lennénk ma s országunk nem képezné e valamelyik szomszédos hatalmasságnak csupán kiegészitő részét?!... Elnyomott nép volnánk és nem hivatkozhatnánk többé hazafiui büszkeségünkre; mi több, elnyomatásunk anyagi viszonyainkra is sajnálatosan kiterjedne.

Mint látható tehát, az egyesülés nagy és fontos szerepet játszik a népek életében. A nemzet józanul belátja a tömörülés szükségességét.

Legalább erre mutat, hogy hazánkban — kevés kivétellel — mindenütt, még a legkisebb helyiségekben is vannak egyletek, körök, — bár a mi óhajtásunk szerint kivánatos volna, ha e tekintetben még ezek a kivételek is mihamarabb megszünnének.

Mert ugyanis az egylet-alakitás kérdése az idők folyamán nevezetes kérdéssé nőtte ki magát. Hiszen immár egyedül ezen az uton mozdithatjuk elő anyagi és szellemi jólétünket.

Az olvasó körök hivatva vannak a nép lelki világát művelni, nagy költőink dicső eszméit közkincscsé tenni, az olvasást szükségletté emelni és pedig annyira, hogy az emberek későbben már éppen ugy kivánkozzanak az oktató és mulattató könyvek, hirlapok stb. után, mint megkivánják mindennap a táplálékot. Ha ezt elérjük, akkor örömmel mondhatjuk: a kedélyek nemesültek, a jellem szilárdult.

A segélyző egyesületek is méltánylandók. Már a vallás parancsaiból is kihámozhatjuk, hogy felebarátainkon segiteni kell. Azonkivül mindig igaznak bizonyul az a szójárás, hogy t. i. ma neked, holnap nekem. Vagyis ma téged segitünk, holnap te segitesz. Ez a segitő egyesületek alapelve. Az ilyen egyletek nagy és szép emberbaráti feladatot végeznek.

Az egyesületek során különös pártfogásban részesitendők az ipartestületek. melyek az egy iparszakmához tartozó munkásokat vonják egy-egy kalap alá. Mert végre is az embernek mindig a megélhetési módok könnyitésén kell fáradoznia, ami pedig az ipartestületekben birja leghathatósabb támaszát. Nagy hasznára van különben is az iparosnak, ha a maga fajtájából való szakemberekkel sürü összeköttetésben áll, s ez természetes folyománya az ipartestületi életnek. Egyik a másikától tanul, a tárgyismeretek ilyenkor bővülnek és tér nyilik sokaknak arra, hogy képességét bebizonyitsa.

A közművelődési egyesületek óriási hatással működnek. Ez intézmények — hála érte egynehány ügybuzgó férfiunak — ujabban szép számmal keletkeztek és ma már általánosan ismeretesek, sőt népszerüek is az Erdélyi, a Dunántuli-, a Felvidéki, stb. magyar közművelődési egyesületek, a melyek az ő vidékükön valóban áldásos missziót teljesitenek. a hol pl. a nem magyar elem tulságban van, mint az oláhok, szászok, tótok czipszerek stb. A kis tót gyerekek évente özönével kerülnek az Alföldre, a magyar szó megtanulása végett.

Hamarosan felsoroltunk egy-kettőt az egyletek különféleségeiből. Pedig ezeken kivül számtalan, egészen más czélu társulatok is vannak, melyek mind oda törekszenek, hogy ebben vagy abban az irányban az emberiség segitségét eszközöljék. Az amerikai leleményesség már az egylet alakitásra is kiterjedt. A számos szórakoztató egyleteken kivül politikai, élelmezési, ruházati, hitelt-nyujtó egyletek is keletkeztek és mindmegannyi virágzásnak örvend.

Az egyesületek alakitása nagy óvatosságot követel. Főképen a vezetőséget kell gondosan megválasztani. A kezelés legyen megbizható kezekben azután jól indul a dolog.

Összetartás és egyesülés!

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Lapjának 7-ik számában »A vándor szinész sorsát boldog közönség birja.« czim alatt megjelent hirre a következő helyreigazitó sorokat van szerencsém közölni:

A czimet rosszul tetszett választani. Sokkal megfelelőbb lett volna: „Jótett helyébe jót ne várj!“ Különösen ne vándorkomédiásoktól!

Nevezett Bognár Jenő szinművész úr — a ki különben nálam Virág Jenő, Káldon Bogár Jenő volt — elvitte három hatosomat, összeszedett hiveimtől még nem tudom hány hatost azon a czimen, hogy estére játszani fog társulatával. de bizony mire a szinpadon jelzett „kezdete 8 órakor“ eljött. ő kigyelme már a harmadik határban járt 2 tagból álló hires társulatával.

Másnap véletlenül találkoztam vele. Természetesen nem dicsértem meg előző napi szereplésért és mindennek elmondtam, csak derék és becsületes embernek nem. Nem pénzemet sajnáltam, hanem azt, hogy pénzemet ilyen jöttment emberre pazaroltam, a ki azt talán a legelső korcsmában elmulatta.

Ez az igazság. Megirtam ezt nem azért, mintha attol tartanék, hogy nevezett ur förmedvénye az én nevemen csorbát ejt, hanem azért, hogy azon felebarátaim, a kiket Bognár, vagy Virág Jenő szinművész ur a jövőben szerencséltet, az én esetemből okulhassanak és megtanulhassák, mit varhatnak tőle, ha rajta jólelküleg megkönyörülnek.

Egyebekben pedig nagyon csodálom, hogy t. Szerkesztő ur lapja még az oly jött-ment emberek förmedvényei és nyakatekert kalapancziái számára is rendelkezésre áll!

Azon reményben, hogy az én soraim is részesülnek azon megtiszteltetésben, mint Virág Jenő szinművész és népköltő uré és megillethetik a nyomdafestéket.

Kis-Somlyón, 1899. aug. 18.

maradok tisztelettel;
Tompa Mihály,
ev. lelkész.

Az igazság és méltányosság elvénél fogva közöljük Tompa Mihály ev. lelkész ur fenti levelét. tekintve azonban levelének egyes kifejezéseit, meg kell jegyeznünk, hogy Tompa lelkész urnak szörnyen furcsa fogalma van a sajtó hivatásáról. Azt irja a lelkész ur. hogy mi felvettük

---

golódik a bájos leányka, szivében két hatalom küzdelmét akarja legyürni; a szerelmét és anya iránt tartozó szeretetet, amely megtiltotta, hogy egy „léha hitványság“-ot eszében forgasson.

— Ne azt huzd Misi! Szomorubb nóta kell nekem, — az én nótam, mely sirásra fakasztja a szivet, a természet bóditó lehelletével a lelken jár keresztül.

Tudja jól Misi mi a czigánybecsület. Huzta ő ezt már sokszor, legutolján, mikor a nagyságos ifjuur még egy esztendővel tartozott a királynak, meg a hazának. Isten a megmondhatója, hogy megint mikor fogja szivét vigasztalni hegedű szóval. Bucsuztat most ő a vidéktől, a kedvestől, mindentől a mi a szülőföldre emlékeztet. A végtelen nagy csendességben, mely egy perczre az utczai mulatozók dala után beállt, fogva tartotta a czigány lelkét is, szeme könnybe lábbadt és megdöbbenve kérdé önmagától, miért van ez? Nem tudta okát megfejteni — nem is kutatta.

Beleöntötte lelkét a száraz fába, mikor rázenditette:

Szomoru füz hervadt lombja,
Rá borul a sirhalmomra.
Kis madárka zeng az ágon,
Temetőbe sirva vágyom.

Mint angolkert halas-tó partjánál a szobor, oly mereven hallgatta Miklós a zene akkordjait. A szomoru dal harmadszori ismétlésénél lassan, finoman dúdolta a czigányok érzésteli zenéjéhez:

Most viszik az ablak alatt,
De sok kis lány sirva fakad;
Tudom, ha engem vinnének
Nem szóllana azaz ének,
Nem siratna engem senki,
Engem senki.

A fájdalmas, szivhez szóló zene feléleszttette a szomszéd lakókat s ezalatt a rózsaszinű, csendes kisleányos szobában megerednek a szép leány könnyei s tehetetlenül felül ágyacskájára, letörülte azt a két fényes sávot, melyet lecsurgó könnyei vontak lázas, piros arczára.

A zene még egy nótába fogott; s mire utolsó dallamát is elrezegték volna a kakukkfüves levegőben, a siránkozó leány nyilsebességgel ugrott le az ágyról, magára ölté karcsu derekához simuló rózsaszin ruhácskáját, az ablakhoz szalad, kinyitva egyik szárnyát, alig hallhatóan ismételte a nóta szavait!

Én Istenem mit is tettem,
Jaj de fáj a szegény szivem.

A felkelő nap aranysugarai végig csókolták a bérczek ormait, a kis hajnalka [illegible] bársonyos kebelét, elárasztva mámoritó illattal a levegőt

A zene elhangzott. Az a tizenegyedik sietve siet az indóház felé, készen várja már a füstölgő gőzmozdony, mely elviszi távol a szülőfalutól, messze idegenbe.

A szelid, hókeblü leány bággyadtan tekintett a zöld pázsitos mező végtelenségébe, mig egy fekete pont bele nem vész a messze szürkeségbe.

A játszadozó hajnali szellő amint meglebbentette a szőke szép hajfürtjeit, megreszketve rakta be ablaka szárnyait, halkan lemondólag maga elé sóhajtotta:

Elment. Fázom, nagyon fázom . . .

egy jött-ment ember panaszát. Bocsánatot kérünk a lelkész urtól, hogy magyar ember a saját hazájában *soha sem jött ment*. Ez a kifejezése a lelkész urnak nagyon ósdi, hogy vastagabb megjegyzéssel ne illetjünk. A sajtónak hivatása, sőt kötelessége a védtelennek pártfogást, támogatást nyujtani és panaszát meghallgatni s ha egyes esetekben a sajtót hivatása teljesitésében rossz akaratulag félrevezetik mint azt a jelen esetben Tompa lelkész ur állitja, még mindig nem ok arra hogy a sajtót rossz akarattal, talán-irányzatossággal vádolja bárki is.

Legyen meggyőződve Tompa lelkész ur arról, hogy lapunk mindenkor és minden körülmények között azon az arany uton jár, melynek neve az *igazság*. Bognár (Virág) Jenő irodánkban keservesen panaszkodott a lelkész urnak vele szemben tanusitott eljárása miatt s igy mi kötelességünknek tartottuk ügyét szóvá tenni lapunkban. Hogy sok igazságtalanság és méltánytalanság történik az életben, az bizonyos. Például Tompa lelkész ur is méltatlanul bánt a »Kis-Czell és Vidéké«-vel, mert 3 számát megtartotta, a 4-ket visszaküldte és nem tartotta érdemesnek a helyi lapot támogatni, de vádolni már kedve van a lelkész urnak. Hja, rossz időket élünk, rossz csillagok járnak. *(Szerk.)*

HIREK.

— **Személyi hirek.** Enődy Béla sátoraljaujhelyi törvényszéki biró és Vadászi Antal sátoraljaujhelyi számtartó mult vasárnap rokonaik látogatására városunkba érkeztek. A messze vidékről jött látogatók, miután városunk nevezetességeit s a Sághegyet — melyekről Emődy Béla törv. biró ur a legnagyobb tetszéssel nyilatkozott — megtekintették, 4 napi itt időzés utan hagyták el városunkat. — Horánszky Nándor orsz. képviselő szerdán, aug. 23-án d. u. gyorsvonattal városunkba érkezett s rövid itt tartózkodás után Vönöczkre, dr Miskolczi egyetemi tanár s ottani földbirtokos látogatására utazott.

— **A király Veszprémmegyében.** Ő Felsége a király a honvédségi gyakorlatok megtekintésére szept. 13-án Veszprémmegye területére érkezik. A király külön vonata szeptember 13-án reggeli 7 órakor érkezik a pápai állomásra, ahol kocsira ül s nyomban Csótra hajtat s itt megszemlélni az összpontositott gyakorlatot. Ő Felsége délutan fél 2 órakor érkezik vissza Pápára s a reá váró külön udvari vonattal vissza utazik kiséretével együtt. Ugy vagyunk értesülve, hogy Papán nem lesz hivatalos fogadás. Ő Felsége egyenes kivánságára. A király megérkezte előtt két nappal Pápára érkezik az udvartól: 1 udvari főállatorvos, 1 főlovászmester, 2 lovászmester, 1 istalómester, 12 lovász, 15 ló, 1 állatorvos, 1 szijgyártó, 1 kocsimosó inas, 4 kocsi 8 kocsiló, 4 kocsis, 1 butorszállitó kocsi, 1 tiszt szolgájával, 1 testőr őrmester, 1 testőr trombitás, 5 testőr, 4 lóápoló ember, 8 ló, 1 szakács, 3 ló 2 ember. Ezeket mind a pápai uradalmi helyiségekbe és a 10-es malomba szállásolták el.

— **A volt kis-czelli dalárda** ujból való megalakitásan fáradozik néhány lelkes ifju, kiknek ezen erényes törekvésüket remélhetőleg siker fogja koronázni, erre mutat legalább az, hogy ezideig sikerült mintegy 25 működő tagot összetoborozni. — A volt dalárdát szomoru hirü elnökének, Reidt Károlynak itt is kimutatott gazságai vitték a tönk szélére; ezt azonban már hiába sirjuk vissza, hiába átkozzuk a multbani könnyelműséget: azért az nem változtat a helyzeten. De most már mindnyájunknak azon kell lenni, hogy ezen szivet-lelket nemesitő társadalmi tényező mihamarabb lábra álljon. A működő tagok hiányát — mint ahogy azt már eleve is tapasztaljuk — nem fogja érezni a leendő dalárda, mert amilyen [illegible] Vendler Károly tanitó vezetése élén tanulja az apátjubileum ünnepére énekdarabjait, elég biztositékot nyujt arra nézve, hogy a jövőben is együtt maradjon. Kis-Czell intelligens közönsége pedig — hisszük — valamint a multban, ugy jövőben is pártfogolni fogja a lelkes dalosokat.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Rozmann Lajos kis-czelli kir. járásbirósági dijnokot a szent-gotthárdi kir. járásbirósághoz irnokká nevezte ki.

— **Szerszám-gyár Kis-Czellben.** Schmidt bécsi szerszámgyáros azon kérelemmel fordult a városi elöljárósághoz: támogatná őt erkölcsileg Bécsből áthelyezendő gyárának Kis Czellben való felállításánál. Miután az elöljáróság nevezett bécsi gyárosnak ezen törekvését városunkra nézve hasznosnak és üdvösnek találta, valamint erre alkalmas telket is szemelt ki, kedvezőleg értesitetvén, hogy ezen gyár felállitása itt minden tekintetben előnyös leend, valamint a kivánt erkölcsi támogatás Kis-Czell város közönsége részéről biztositatik. Ezen kedvező válasz után Schmidt gyáros f. hó 24-én személyesen járt városunkban, megtekintette azon telket, melyet a városi elöljáróság elég alkalmasnak talált a felállitandó gyár részére; ez a vb. kis-czelli takarékpénztar csődjéhez tartozó Rosenberg Lajos-féle sági-utczai telek volna, melynél alkalmasabb bizony alig volna találandó. — Schmidt gyáros igéretet tett, hogy tervét rövid idő multán keresztül fogja vinni; tehát alapos a reménykünk, hogy ezen ipar- és kereskedelmünket fellendito nagy vállalat legközelebb felállitva lesz városunkban.

— **A dunántuli ág. hitv. ev. egyházkerület** folyó évi közgyülését szeptember 6-án Kőszegen tartja meg, mely nap reggelen 9 órakor gyászistentisztelet lesz az elhunyt felügyelő, Radó Kálmán emlékezetére. Ugyanezen közgyülés alkalmával fog ünnepélyesen megnyittatni a kőszegi uj leánynevelő intézet. A gyülés tárgyait Gyurátz Ferencz püspök évi jelentése és számos folyó ügy elintézése fogja képezni.

— **Esküvő.** Galambos Géza ma vezeti oltárhoz a helybeli izr. templomban Reiff Berta kisasszonyt özv. Reiff Mórné szeretett leányát. Állandó boldogság honoljon az ifju pár szivfrigyén!

— **Tánczmulatság.** A Vönöczk községi Olvasó-kör 1899 évi augusztus hó 27-én, saját könyvtara javara, Nagy János úr kerthelyiségében zártkörü „Tánczmulatságot" rendez. Belépti-dij személyenként 40 kr., családjegy 80 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kezdete délután 3 orakor. Kedvezőtlen idő esetén alkalmas helyiségről gondoskodva lesz.

— **50 éves szolgálat.** Halász Ferencz a kis-czelli vasutállomás egyik portása 50 éve már, hogy szolgálja a vasutat, a megőszült veterán vasutas, daczára öreg korának még mindig harsány hangon tudja tudtára adni az utazóközönségnek naponkint a vonatok indulását. Szűkebb családikörben ünnepelték meg vasutas társai mult vasarnap ezen 50 éves szolgalat ünnepét.

— **Beiratások.** A kis-czelli római katholikus fiu- és leányiskolában, valamint az óvodákban a beiratások f. évi szeptember hó 2-án, 4-én és 6-án d. e. 8—11 óráig, délután 2—4 óráig történnek. Az ünnepélyes szent mise („Veni Sancte") szeptember hó 7-én reggel 8 órakor lesz, mely után az előadások is megkezdődnek.

— **Vasvármegye árvaházában** a kihelyezés folytán megüresedett vármegyei alapitványi helyekre a pályazati határidő f. évi augusztus 25-én lejárt.

— **Égi háboru.** Az idén még csak egyszer volt hallható égi haboru, mely a mult vasarnap éjjel 12—1 óra között, rázkódtató villámlás dörgés közepett vonult el városunk felett. Az óriási vihar egy kis jégesőt is hozott, mi némi kárt okozott a ságh-hegyi szőlőkben.

— **A Gyarmaty-téren,** a Pick-féle ház előtt elvezető országut hidja már hónapok óta el van rekedve, ugy hogy a legkisebb esőzés alkalmával is — miután a viz nem tud rendes vezetékén elfolyni — az országut és járda között oly pocsolyák vannak, hogy azok nemcsak a közlekedést akadályozzák, de közegészségügyi szempontból is igen veszélyes. Jó lesz tehát minél előbb ezen elrekedt csatornát helyrehozni.

— **Pápa—Nemes-dömölki** ujonnan épitett országut legközelebb átadható lesz a forgalomnak. A vasutállomásnál ez utvonal összekötésével szükségessé vált nagy költséggel járó áthidalási munkalatok is rövid idő multa befejezést nyernek.

— **„Ós-Budavár Kis-Czellben".** Óriási falragaszokon hirdeti a „Hungária"-szállodás, hogy kertihelyiségében „Ós-Budavára" mintájára berendezve ma vásárnap népünnepélyt rendez. Érdekkel néz ezen ritka ünnepély elé a közönség.

— **A vasuti kocsikban** elhagyott ingóságok árverése volt megtartva mult csütörtökön, augusztus 24-én a vasuti állomason. Mint tudva van, az itt befolyt tisztajövedelem a városi szegények javára forditatik. Befolyt mintegy 55 forint 65 krajczár.

— **A »Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége«** negyvenhárnas bizottsága szeptember hó 10-én Sopronban fogja tartani gyülését, amelyben az október hóban Budapesten tartandó közgyülés tárgysorozata fog véglegesen megállapittatni.

— **Országos vásár** volt Jánosházán f. hó 23-án. A vásár minden tekintetben lanyhának mondható; az állatvásár közepes volt; egyébb áruczikkekben a nagy kinálat mellett gyenge volt a kereslet.

— **A szombathelyi kisasszonynapi országos vásár** nem szeptember 5-ik és 6-án, hanem felsőbb engedelem folytán augusztus 29-én és 30-án fog megtartatni.

— **Kis-Czellben** az országos vásár jövő héten pénteken, szeptember 1-én fog megtartatni. Remélhetőleg ezen vásár nagy forgalmu lesz.

— **A szombathelyi** 11. cs. és kir. lovassági ezred vonult át városunkon a f. hó 22-én. Fétorai itt tartózkodás után folytatták utjukat Nagy-Igmánd felé, hol részt vesznek a lovassági gyakorlatokban.

— **Az évenkint Kis-Czellben** megtartatni szokott szeptemberi bucsuk jövő vasárnap, szeptember 3-án veszik kezdetüket.

— **18 honvédgyalogezred** — mint már egy izben jeleztük — aug. 29-én érkezik városunkba s három napig itt fognak táborozni.

— **Tüz.** Kocs községben f. évi augusztus 18-án Sági István és Stubán Lajos tulajdonát képező pajtában — mint a vizsgálat kideritette — gondatlanságból tüz ütött ki. Az előző napi esőzések s az önfeláldozó tüzoltók sikeres működésének köszönhető, hogy nagyobb veszedelem nem történt. Elégett egy lakóház, 2 istálló, egy pajta gabna- és takarmánykészlettel, továbbá gazdasági eszközök, 8 db. sertés és 67 db. tyuk. A kár mintegy 2306 frt.

— **A hadkötelesek figyelmébe!** Felhivatnak mindazon hadkötelesek, kik az 1900. évben sorozás alá jönnek, hogy a városháznál — mulasztás esetén a törvényszabta büntetés terhe mellett — haladéktalanul jelentkezzenek.

— **Fertőző betegségek.** Magyar-Gencsen 1 roncsoló torokloblb, Pápóczon 1 kanyaró megbetegedés fordult elő az elmult hét folyamán.

— **Garázdálkodó veszett eb.** Az ostffiasszonyfai pályaőr, Dávid István 7 éves kis leányát egy garázdálkodó veszett eb a napokban megmarta. A kis leányt nyomban Budapestre, a Pasteur-intézetbe szállitották.

— **Vereskakas** Jánosházán Oroszlán István ottani lakos lakóháza kigyuladt s három szomszédos lakóház a bennük volt ingóságokkal együtt a tüz martalékává lett. A kár mintegy 900 frtra tehető.

— **Szerencsétlenül járt.** Fodor József mersei lakos a csütörtöki hetivásárról haza felé menet a temetőnél lévő vasuti átjáró előtt tátongó mély árkon oly szerencsétlenül hajtotta át lovait, hogy kocsija felborult és egyik válcsontját összetörte. Ezen, de még veszedelmesebb szerencsétlenség is kisért mindenkit ezen veszedelmes ut, kit sorsa kicsival erre visz. Fodor József szerencsétlenségéhez már több hasonló eset is történt e lélekvesztő uton. Idején volna tehát már ezen utat kijavitani, mert elvégre is az nincs rendén, hogy ily gondatlanság miatt a mit sem sejtő utasok egy véletlen félrelépéssel nyakukat szegjék; s ugy tudjuk, hogy ezért valaki felelősséggel is tartozik.

— **Filoxera Kis-Somlyón.** A földmivelési miniszter rendeletéből Sólyom Albert soproni kerületi szőlőszeti és borászati felügyelő a mult héten Kis-Somlyóra utazott, hogy az ottani szőlőket, melyekben a filloxera felléptét észlelték, megvizsgálja. A vizsgálat megállapitotta a filloxera fellépését, azonban — mint tudósitónk irja — alig észrevehető mértékben jelentkezik a fenyegető vész, ugy hogy okos, erélyes és haladéktalan védekezéssel utját lehet állani. A szép kis-somlyói hegyet elboritó gyönyörüen rendezett szőlőterületek még nincsenek elveszve. Az idén különösen jó termés kecsegtet s a lakosság itt mindent elkövet, nem riad vissza az áldozatoktól, hogy a mindennapi kenyeret adó szőlőit megmenthesse. Remélhető és kivánatos is, hogy a hatóság erélyes intézkedései szigoruan foganatba vétessenek s akkor ez a gyönyörü szőlőkultura megmenthető lészen.

— **Eladó gépek.** Gépraktár beszüntetése miatt eladó 1 drb 13 soros könnyü hegyes talajra is felette alkalmas csigás rendszerü sorvető ára 100 frt, 1 drb 17 soros meritő kerekes Hungária rendszerü sorvető ára 60 frt. Megtekinthető Rosenheim Ferencz lakatos mesternél Kis-Czellben.

Hetivásár.

(Saját tudósitónktól.)

Kis-Czell, aug. 24.

A mai hetivásárra hozott gabnafajok menynyisége közepesnek mondható. Minthogy a budapesti gabnatőzsdén az árak csökkentek, ugy nálunk is a buza ára 10—15 krral hanyatlott. Egyebekben az árak következők:

Buza	minőség szerint	8.30—8.40 frtig.
Rozs	„	6.35—6.40 „
Árpa	„	6.30—6.35 „
Zab	„	5.— — „
Tengeri	„	—.— — „
Repcze	„	—.— — „
Bab	„	—.— — „

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1899 május 1-től

Budapest p. Győr—Fehring—Graczi vonal
Szombathely—Grácz felé:

Indul: **Kis-Czellből**:

Személyv.	regg. 4·32 p.	Gyorsv.	este 6·0 p.
„	d. u. 1·54 „	Vegyesv.	„ 8·40 „

Győr—Budapest felé.

Indul: **Kis-Czellből**:

Vegyesv.	regg. 4·36 p.	Személyv.	d. u. 2·15 p.
Gyorsv.	d. e. 10.01 „	„	este 12·24 „

Kis-Czell—Pápa

vasárnap és péntek kivételével naponta.

Indul személyvonat este . . . . . 6·40 p.

Kis-Czell—Szombathely.

(Minden kedden és pénteken kozlekedik.)

Indul: Kis-Czellből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Vegyesv.	regg. 6·15 p.	Vegyesv.	d. u. 5·46 p.

Kis Czell—Csáktornya.

Indul: Kis-Czellből: | Érkezik: Kis-Czellbe:

Vegyesv.	regg. 4·50 p.	Személyv.	d. e. 9·07 p.
„	d. u. 2·05 „	Vegyesv.	d. u. 12·51 „
Személyv.	este 6.10 „	„	este 8·45 „

Kis-Czell—Székesfehérvár.

Indul: Kis-Czellből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Vegyesv.	regg. 4·29 p.	Személyv.	d. u. 1·14 p.
Személyv.	d. u. 2·20 „	Vegyesv.	d. u. 5·41 „

Kis-Czell—Pándorf.

Indul: Kis-Czellből:		Érkezik: Kis-Czellbe:	
Személyv.	regg. 5·15 p.	Személyv.	d. e. 9·45 p.
Vegyesv.	d. u. 2·21 „	Vegyesv.	este 8·39 „

Eladó telkek.

Kis Czellban a hitelbank épülete megett két, esetleg három üres

telek

eladó.

Bővebbet:
dr. Scheiber Zsigmond kis czelli ügyvédnél

Eladó kerékpár

kerékpár

Egy az árb. [illegible]

[illegible] jótálva

Meg [illegible] kiz. [illegible]

382|1890 sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a papai kir. járásbiróság 1898. évi S. p. II. 913. 1533. számu végzése következtében dr. Spányi Leó szegszárdi ügyvéd által képviselt, Hérits István és Kis Tivadar javára, Vidos Dániel mersei lakos ellen 165 frt 26 kr. s jár. erejéig 1898 évi szept. hó 17 én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 609 frtra becsü't következő ingóságok, u. m.: 1 sötét pejkancza ló nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek a kis czelli kir. járásbiróság 1899. évi V. 256. sz. végzése folytan 165 frt 26 kr. tőkekövetelés és a biróilag már megállapitott költségek erejéig Mersén leendő eszközlésére 1899 évi augusztus hó 30-ik napjának d. u. 3 órája hirdetőül kitüzetik és abhoz a venni szándékozók olyanmegjegyzésére hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is eladatni fog.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felulfoglaltatták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kis-Czellben, 1899. évi aug. hó 15-ik napján.

VÉGH KÁLMÁN,
kir. birósági végrehajtó.

Köszönetnyilvánitás.

O Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

O cs.-házári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkivül megvan elégedve az asbesttalppal bélelt czipőkkel. O Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e czipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak ugy el, mint más közönséges czipőknél. Küldök egy pár viseltet, hogy mintát a mintájára készitsenek más-fajtát asbestbélésel, ugyanannal a czipőszinnel s aztan küldjék ide

nek és épp ol. megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonczidák.

Zágráb. 1898. jul. 8. KRAHL, hadnagy

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási biróság elnöke, a következőket irja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetétü czipők kitünőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszünt minden lábfájásom, ugy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslát nem igényel.

Szives tanácsát köszöni

Dánáson, 1897. évi szep. 17. tisztelő hive

Weker-l. Sándor.

Ne viseljünk lábbelit a dr. Hőgyes-féle szab. Asbesttalpbélés nélkül.

Óvjuk lábainkat nedvességtől, meghülestől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyúkszem, sem izzadó láb, sem bőrkeménye, sem lábszag, sem lábgomba.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása minnek ki czipőjét dr Hőgyes-féle az egész világon szabadalmazott asbesttalpbélésel látja el.

Kettősvastagságu 1 frt 20 kr. egyszerü 60 kr. homoksalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitünőséget legjobban bizonyitja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállittatott.

Szétküldés csakis utánvettel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Folvilágositások, prospectusok és köszönetnyilvánitások ingyen.

Viszonteladóknak megfelelő árengedmény.

Asbestáru-gyár beteti-társaság
BUDAPEST, Sziv-utcza 18

REICH IMRE

ácsmester, deszka, épület- és metszettfa kereskedő

Kis-Czellben Sági-utcza végén.

A'ulirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Kis-Czellben, a Sági utcza végén a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

deszka-, épület- és metszettfa kereskedést

nyitottam. Midőn azon szerencsés helyzetbe jutottam, hogy anyagaimat — egy a steier valamint az usztatott kárpáti fákat — az első kézből vásárolhatom, az eddig létező árakat tetemesen leszállitottam.

Az épitészet és fakereskedés terén szerzett több évi tapasztalataimat oda fogom irányitani, hogy a n. é. közönséget mindenkor a legszolidabban és lelkiismeretesen kiszolgálhassam.

El vállalok minden néven nevezendő ácsmunkákat, ugymint: tetőzetek, toronysüvegek, vizi és száraz malmok épitését.

A n. é. közönség b. pártfogá-

kiváló tisztelettel

Reich Imre

ácsmester,
deszka-, épület- és metszettfa kereskedő.

HIRDETÉSEK
és
NYILTTEREK

árszabály szerint fevétetnek a kiadóhivatalban.

NYOMDÁNKBAN

egy jó házból való fiu tanulóul azonnal felvétetik.

„Somlyóvidéki Hirlap" „Kis Czell és Vidéke"

Vörösmarty-könyvnyomda a Devecser.

A modern technika minden kellékével felszerelt nagyszabás nyomdánk elvállal mindennemü nyomtatványok pontos és diszes kiállitását, u. m.

könyveket, helyiségeket, kereskedelmi nyomtatványokat, röpiratokat

Meghivókat, körleveleket, gyászjelentéseket névjegyeket stb. stb

Minden néven nevezendő nyomdai munkákat diszesen és izlésesen a legolcsóbb áron állitja ki.

Megrendeléseket elfogad:

a „Kis-Czell és Vidéke" kiadóhivatala Kis-Czell

Gyarmaty-tér 76. Géfin-féle ház.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty" könyvnyomda és hirlapkiadó vallalat gyorssajtóján Devecserben, 1899.